

provincie **HOLLAND**
ZUID

Agendacommissie

Contact
Statengriffie
Frits Kas
f.kas@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Aan de leden van de

- Integrale Commissie
- Ruimte, Wonen en Economie
- Bereikbaarheid en Energie

Datum

11 november 2021

Bijlage

-

Onderwerp

Modules omgevingsbeleid

Geachte leden,

In het kader van het Omgevingsbeleid hebben Gedeputeerde Staten u voorstellen aangeboden over de modules Ruimte en Wonen (GS-brief d.d. 9 november 2021) en Energietransitie (GS-brief d.d. 2 november 2021). Wij hebben geconstateerd dat de voorstellen die GS doen niet aansluiten bij de afspraken die wij in het kader van de behandeling van de modules over het Omgevingsbeleid en de vergadersystematiek (procedurevergadering-overlegvergadering) met elkaar gemaakt hebben.

Wij vinden het onze taak¹ om u daarom over deze specifieke onderwerpen van adviezen te voorzien. Voordat wij ingaan op de twee specifieke modules, schetsen we in het kort de afspraken die we met elkaar gemaakt hebben over de behandeling van modules in het kader van het Omgevingsbeleid, de vergadersystematiek en de toewijzing van onderwerpen en dossiers aan de Integrale Commissie. Vervolgens lichten wij onze adviezen over de agendering aan u toe.

Bezoekadres

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Afspraken over behandeling modules Omgevingsbeleid

Zoals u weet wordt bij de behandeling van het Omgevingsbeleid de modulaire aanpak gehanteerd. Dat betekent dat herzieningen op onderdelen plaatsvinden en alleen wanneer daartoe concrete aanleiding is. Het overzicht van voorgenomen aanpassingen wordt bijgehouden in de Lange Termijn Agenda (LTA) Omgevingsbeleid. Deze wordt meerdere keren per jaar besproken (in de Integrale Commissie) en door PS vastgesteld. De beleidscyclus die bij de modulaire aanpak gehanteerd wordt, is als volgt.

¹ Artikel 104, lid 2e RvO: het op basis van de stukkenstroom doen van voorstellen omtrent de wijze van afdoening bij Provinciale Staten en de Statencommissies ingekomen stukken, alsmede over de termijnen waarop zulks zou dienen te geschieden.

Fase 0 - Signaalfase

Het gesprek over een beleidsaanpassing begint met een signaal. Dat kan op allerlei manieren binnenkomen zoals gesprekken, onderzoeken van andere partijen, evaluaties, nieuwsberichten, bestuurlijke wensen, bijeenkomsten etc.

Fase 1 - Verkenningen, onderzoeken, gebiedspraktijken

Het gaat hierbij om onderzoeken, agenda's en andere verkennende trajecten die beleidsinhoudelijk van aard zijn, maar niet leiden tot concrete beleidsvoorstellen. Deze documenten zijn vormvrij. De verkenningen en onderzoeken worden na afronding ter kennisname aangeboden Provinciale Staten.

Fase 2 - Startnotities

Een startnotitie wordt opgesteld als beleidsaanpassingen gewenst zijn. Een startnotitie beschrijft in ieder geval: a) de reden waarom een beleidsaanpassing nodig is (wat is het probleem), b) de reikwijdte waarbinnen naar beleidsopties gezocht gaat worden, c) op welke wijze participatie vorm krijgt en d) de planning voor oplevering van de ontwerp-beleidsaanpassing(en). In het kader van de uitoefening van de kaderstellende rol, worden startnotities besproken en vastgesteld door Provinciale Staten. Daarna start het traject van daadwerkelijke beleidsaanpassing.

Fase 3 - Beleidsaanpassingen

In een beleidsaanpassing wordt beschreven welk beleid wijzigt. Een beleidsaanpassing bevat in ieder geval a) een beschrijving van de voorgestelde wijzigingen in de omgevingsvisie en/of het omgevingsprogramma en/of de omgevingsverordening, b) een onderbouwing van de keuze voor deze aanpassing en c) een was/wordt-tabel van de voorgestelde wijzigingen. Het vaststellen van een beleidsaanpassing is een bevoegdheid van Provinciale Staten voor de omgevingsvisie en de omgevingsverordening.²

Fase 4 - Beleidsuitvoering

Bij de uitvoering van beleid heeft de provincie ook een aantal instrumenten die benut kunnen worden. Deze zijn o.a. omschreven in de Omgevingsprogramma's en Omgevingsverordening. In de LTA worden de ontwikkelingen genoemd waarbij het in de verwachting ligt dat deze tot beleidsaanpassingen leiden of waarbij sprake is van grote impact.

Fase 5 - Evaluaties en monitoring

In de LTA zijn de evaluaties en monitoring opgenomen die relevant zijn voor het beleid van de provincie Zuid-Holland. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de Verordening Beleidsevaluaties. Conform is toegezegd door GS aan PS wordt nieuw beleid na twee jaar geëvalueerd. Staand beleid wordt na vier jaar geëvalueerd. Evaluaties en monitoring kunnen signalen bevatten die uiteindelijk weer leiden tot beleidsaanpassingen.

² Het vaststellen van wijzigingen in de omgevingsprogramma's is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

Toewijzen van onderwerpen en dossiers aan de Integrale Commissie

In het kader van de toewijzing van onderwerpen en dossiers hebben PS op 25 september 2019 het besluit genomen dat aan de Integrale Commissie o.a. de volgende onderwerpen en dossiers zijn toegewezen: Herziening Omgevingsvisie- en verordening, Lange Termijn Agenda Omgevingsbeleid, Gebiedsgericht werken en Participatie. Kleine herzieningen van het omgevingsbeleid en losse modules worden geagendeerd in een van de vakcommissies.

Dit betekent dat de behandeling van de fases 1 en 2 (verkenningen en startnotities) in de vakcommissies plaatsvinden. Bespreking van beleidsaanpassingen (fase 3) vindt plaats in de Integrale Commissie.

Afspraken over de vergadersystematiek

Vanaf 2015 werken Provinciale Staten met het systeem van procedure- en overlegvergaderingen. In de procedurevergadering oefenen de Staten hun agenderende rol uit. De kern van de procedurevergadering bestaat uit het bepalen of stukken behandelbaar zijn en wanneer het inhoudelijk debat met het college zal worden gevoerd. De commissievoorzitter legt daarom behandelvoorstellen aan de commissie voor.

Daarbij kan worden ingegaan op zaken zoals:

- Wanneer moeten onderwerpen worden behandeld in de komende periode?
- Wat is de rol van de Staten(commissie)?
- Op welke momenten zijn de Staten (commissie) aan zet?
- Welke andere onderwerpen kunnen daarbij worden betrokken (evt. thematische behandeling)?
- Hoe wordt de behandeling voorbereid (griffie-notitie, werkbezoek, hoorzitting etc.)?
- Is een voorliggend stuk behandelbaar?

Ten aanzien van de inhoudelijke bespreking van de stukken is het uitgangspunt dat dit in de daaropvolgende commissievergadering (d.w.z. de maand erop) plaatsvindt - tenzij GS gemotiveerd aangegeven dat een stuk urgent is. Die urgentie kan onder meer voortkomen uit:

- wettelijke termijnen;
- juridisch bindende afspraken met financiële consequenties;
- belangrijk bestuurlijk overleg dat op korte termijn staat gepland;
- stukken uit de P&C-cyclus.

De Agendacommissie hecht waarde aan het vasthouden van de afgesproken procedures. GS geven in het geval dat het wil afwijken van de afgesproken procedures een onderbouwing. Het is vervolgens aan de commissie om hierin een afweging te maken.

Adviezen van de Agendacommissie

Hieronder gaan wij in op onze adviezen over de (behandeling van de) modules Ruimte en Wonen en Energietransitie.

Adviezen ten aanzien van module Ruimte en Wonen

In de GS-brief van d.d. 9 november 2021 over de module Ruimte en Wonen is ons een aantal zaken opgevallen die niet conform afspraken zijn.

Om welke onderwerpen gaat het?

Vooral nog gaat het om de volgende onderwerpen in de module Ruimte en Wonen:

- Wonen (nieuwe werkwijze): onderdeel seniorenhuisvesting specifiek is al meerdere malen besproken en wordt nogmaals besproken op 12 januari 2022. Het brede onderwerp wonen is uiteraard ook meerdere keren besproken maar niet specifiek m.b.t. wijziging van het omgevingsbeleid.
- Verstedelijkingsstrategie: al besproken in de commissie RWE.
- 3ha-kaart: dit onderwerp is nog niet besproken in de commissie RWE.
- Huisvesting arbeidsmigranten/internationale werknemers: al meerdere malen besproken en wordt nogmaals besproken op 12 januari 2022 in de commissie RWE.

Daarnaast zijn er nog een aantal onderwerpen onder nader voorbehoud van mogelijke uitwerking:

- Snelfiets- en wandelroutes, geen onderwerp in RWE.
- Clustering logistiek: nog niet besproken.
- Vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen in landelijk gebied: geen onderwerp in RWE.
- Minimale milieucategorie op bedrijventerrein: zijdelings aan de orde gekomen bij bespreking bedrijventerreinenstrategie maar nog niet concreet uitgewerkt door GS.

Planning

GS stellen voor om fase 2 (startnotitie) over te slaan en om direct documenten aan de PS aan te bieden die horen bij de fase van beleidsaanpassingen (fase 3). Het betreft hier het ontwerp van de herziening en de nota van beantwoording. In door GS gewenste planning is besluitvorming door PS voorzien op 14 september 2022. Om deze planning te halen wordt voorgesteld om de procedurevergaderingen van ofwel de commissie RWE of de commissie IC van 12 januari 2022 en 22 juni 2022 over te slaan.

Wij zijn van mening dat behandeling van fase 3 (beleidsaanpassing) in de Integrale Commissie zou moeten plaatsvinden, conform afspraak. Dit beeld wordt bevestigd doordat de voorgestelde module Ruimte en Wonen mogelijk ook onderwerpen bevat die niet thuishoren bij de commissie RWE en daarmee commissie overstijgend is.

Adviezen van de Agendacommissie aan de commissies

1. U heeft meerdere keren aangegeven het uitoefenen van de kaderstellende rol belangrijk te vinden en te willen versterken. In dat kader adviseren wij u GS te vragen voor de module Ruimte en Wonen eerst een startnotitie (incl. statenvoorstel) op te stellen zodat u uw kaderstellende rol kunt uitoefenen.
2. In het verlengde hiervan adviseren wij u GS te vragen een planning op te stellen die rekening houdt met uw agenderende rol en dus een planning waarin de procedurevergadering niet wordt overgeslagen. We beseffen dat deze adviezen tot gevolg hebben dat het behandeltraject langer zal gaan duren. Wij vinden echter dat we u moeten wijzen op het

juiste moment van uitoefenen van uw verschillende rollen. De (te) strakke planning die nu voorligt doet daaraan geen recht.

De bespreking van fase 3 (beleidsaanpassing), zal in overeenstemming met het Statenbesluit van 25 september 2019, plaatsvinden in de Integrale Commissie.

Adviezen ten aanzien van de module Energietransitie

In de GS-brief van 2 november 2021 over de planning van de startnotitie energietransitie naar de herziening omgevingsbeleid zijn ons een aantal zaken opgevallen die niet conform afspraken zijn.

Om welke zaken gaat het?

- Bespreking van de startnotitie in de commissie BE is gepland in januari en niet in december. Hierbij valt op dat er geen statenvoorstel wordt aangeboden ter vaststelling van de startnotitie. In het kader van de uitoefening van de kaderstellende rol zijn wij van mening dat de startnotitie voorzien moet zijn van een statenvoorstel.
- In de GS-brief wordt de suggestie gedaan dat bespreking van de startnotitie in de commissie BE eventueel gecombineerd kan worden met de woordvoerders van de commissies RWE en IC. Dit is ongebruikelijk. Verkenningen en startnotities worden geagendeerd in de betrokken vakcommissie. Bespreking over beleidsaanpassingen (fase 3) vinden plaats in de Integrale Commissie.
- In de GS-brief wordt voorgesteld om in januari/februari 2022 twee technische sessies in te plannen. Dit is gezien het overvolle vergaderschema van de PS niet realistisch. Wellicht kunnen deze sessies worden samengevoegd.
- In de GS-brief wordt voorgesteld om in maart 2022 een bespreking van dilemma's/strategische afwegingen in te plannen in de commissie BE. Tussen de bespreking van de startnotitie en het aanleveren van een nieuw product zit slechts 12 dagen. Dit leidt wellicht tot een te korte voorbereidingstijd.
- Voor de toezending van de ontwerpmodule wordt in de GS-brief april 2022 aangegeven. GS stelt voor dat de commissie de ontwerpmodule meteen in de overlegvergadering bespreekt of een extra procedurevergadering inlast. In het kader van de uitoefening van uw agenderende rol is dit ongewenst. De aanlevertermijnen voor bespreken op 25 mei zijn als volgt: 28 maart aanleveren, 13 april agenderen in de procedurevergadering en 25 mei agenderen in de overlegvergadering. De aanlevertermijnen zijn vrij kort op de (eventuele) bespreking in maart.
- In de GS-brief wordt voorgesteld de ontwerpmodule te bespreken in de commissie BE. Het betreft hier het bespreken van een beleidsaanpassing (fase 3). Het bespreken van een beleidsaanpassing (ontwerp herziening van het omgevingsbeleid) vindt plaats in de Integrale Commissie.
- De in de GS-brief opgenomen termijnen na de zomer lijken niet realistisch. De ontwerp herziening en de nota van beantwoording zullen na de ter inzage termijn geagendeerd worden in de Integrale Commissie. Om te voldoen aan onze wettelijke verplichting, wordt voorafgaand aan de bespreking een hoorzitting georganiseerd zodat betrokkenen in de gelegenheid worden gesteld om hun zienswijze over de ontwerpherziening aan de PS kenbaar te maken. Een planning die uitgaat van besluitvorming op 14 december 2022 lijkt ons realistischer.

Adviezen van de Agendacommissie aan de commissies

- Wij adviseren u GS te vragen om de startnotitie over de module Energietransitie te voorzien van een statenvoorstel zodat u uw kaderstellende rol kunt vervullen.
- Wij adviseren u vast te houden aan de lijn om verkenningen en startnotities te agenderen in de vakcommissie en beleidsaanpassingen in de Integrale Commissie.
- Ten aanzien van de planning van twee technische sessies adviseren wij u GS te vragen deze te combineren in één sessie.
- Ten aanzien van de planning de stukkenstroom (zowel voor als na het zomerreces van 2022) adviseren wij u in het kader van uw agenderende rol, vast te houden aan het stramien van eerst procedurevergadering en daarna overlegvergadering. U zou GS in dat kader kunnen vragen om een aangepaste planning die recht doet aan de uitoefening van uw rollen waarbij besluitvorming over de inpassing van de module Energietransitie in het Omgevingsbeleid in december 2022 zou kunnen plaatsvinden.

De bespreking van fase 3 (beleidsaanpassing), zal in overeenstemming met het Statenbesluit van 25 september 2019, plaatsvinden in de Integrale Commissie.

Wij hopen u met de bovenstaande adviezen van dienst geweest te zijn.

Met vriendelijke groet,
Namens de Agendacommissie

drs. B.S.M. Sepers
Statengriffier